

Bruxelles, den 4. maj 2023
(OR. en)

8824/1/23
REV 1

RECH 152

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.:	<i>Forberedelse af samlingen i Rådet (konkurrenceevne (det indre marked, industri, forskning og rummet)) den 22.-23. maj 2023</i> Vidensikkerhed og ansvarlig internationalisering – Udveksling af synspunkter
--------	--

Vedlagt følger til delegationerne en note fra formandskabet om "Vidensikkerhed og ansvarlig internationalisering" med henblik på udvekslingen af synspunkter på samlingen i Rådet (konkurrenceevne) den 23. maj 2023.

NOTE FRA FORMANDSKABET MED HENBLIK PÅ UDVEKSLINGEN AF
SYNSPUNKTER OM "VIDENSIKKERHED OG ANSVARLIG
INTERNATIONALISERING"

Forskningsintegritet og forskningssikkerhed i en polariseret verden

Internationalt forskningssamarbejde er af stor betydning for videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsorganisationer med henblik på at opretholde høj kvalitet og relevans. Internationalt samarbejde bidrager til at skabe netværk blandt verdens bedste talenter, giver innovative virksomheder adgang til nye markeder, fremmer standardisering og opbygger en kritisk masse med henblik på at håndtere globale udfordringer. Videnskabelige fremskridt, opdagelser og innovationer finder sted i et interaktivt, tværfagligt og internationalt økosystem, hvor forskere kan samarbejde på grundlag af fælles principper og værdier såsom akademisk frihed, forskningsintegritet og åbenhed.

Når det er sagt, kræver åbenhed og samarbejde også bevidsthed om og viden om de nuværende sikkerhedstrusler og -risici samt en systematisk indsats for at modvirke dem. I en stadig mere usikker og polariseret verden opstår der nye geopolitiske spændinger og udfordringer, hvor det åbne forskningsmiljø og det internationale forskningssamarbejde risikerer at blive uretfærdigt udnyttet og fordrejet af udenlandske magter med henblik på tilpasning til deres egne interesser. Trusler fra udenlandske stater og ikkestatslige aktører kan føre til uønsket videnoverførsel og indblanding i aktiviteter vedrørende forskning og innovation (FoI), herunder støtte til politikudformning. Disse sikkerhedsrisici truer med at skade det internationale forskningsøkosystem alvorligt. Ethiske spørgsmål, der opstår som følge af samarbejde med lande, som ikke respekterer de grundlæggende rettigheder og den akademiske frihed, skal også fremhæves. Advarsler fra sikkerhedstjenester og hændelser, der kommer til offentlighedens kendskab i medierne, illustrerer, at det er nødvendigt, at aktører i det europæiske FoI-system ikke er naive.

Forskningsinternationalisering skal bygge på stringent forskningsetik, herunder forskningsintegritet og -ansvar. Forskere, støttetjenester og videregående uddannelsesinstitutioners ledelse er nødt til at vurdere de udfordringer og muligheder, der er forbundet med internationalt samarbejde. Eksempler på, hvordan forskningsverdenen kan håndtere mistanker og frygt for skjulte dagsordener, omfatter øget gennemsigtighed, bevidstgørelse om bredere geopolitiske spændinger, forsvarlig risikostyring, der afvejer fornøden omhu og praksis, der bidrager til relationsopbygning, samt uddannelse i ansvarlig internationalisering.

Opretholdelse af balancen mellem åbent og begrænset internationalt forskningssamarbejde

Ansvarlig internationalisering indebærer en struktureret proces for identifikation, vurdering, forvaltning og overvågning af muligheder og risici i forbindelse med forskningssamarbejde. En sådan tilgang fører til bedre beredskab og bevidsthed samt øget viden om udenlandsk indblanding, samtidig med at de grundlæggende rettigheder og værdier vedrørende akademisk frihed, integritet og autonomi også beskyttes.

Åbenhed, gennemsigtighed, sikkerhed, frihed og integritet er centrale elementer i ansvarlig internationalisering. Åbenhed og sikkerhed bør derfor ikke ses som modstridende, men snarere være afbalancerede og komplementære. Det er imidlertid en stor udfordring at opretholde balancen mellem åbent, tillidsbaseret videnskabeligt samarbejde på den ene side og beskyttende, restriktive bestemmelser på den anden side. Overregulering eller overdreven indgriben kan undergrave den videnskabelige undersøgelses- og udvekslingsfrihed.

I september 2021 vedtog Rådet konklusioner om "En global tilgang til forskning og innovation – Europas strategi for internationalt samarbejde i en verden i forandring", hvori det fremhæver EU's tilsagn om at opretholde åbenhed i internationalt FoI-samarbejde. Konklusionerne fremhæver også fremme af EU's fælles værdier og sikring af dets interesser, herunder opbygning af FoI-lederskab og -konkurrenceevne samt styrkelse af foranstaltninger til imødegåelse af udenlandsk indblanding.

I juni 2022 blev Rådets konklusioner om "Principper og værdier for internationalt samarbejde inden for forskning og innovation" vedtaget. Konklusionerne anerkender betydningen af risikostyring og sikkerhed og anbefaler, at Europa-Kommissionen og medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at imødegå udenlandsk indblanding og styre de risici, der er forbundet med det internationale FoI-samarbejde. Dette omfatter at træffe passende forholdsregler vedrørende EU's sikkerhed og beskyttelse af intellektuelle og industrielle ejendomsrettigheder samt reglerne for beskyttelse af privatlivets fred, personoplysninger og infrastrukturer.

Endvidere opfordres i Rådets konklusioner Kommissionen og medlemsstaterne til at tage udgangspunkt i og videreudvikle den identificerede gode praksis, f.eks. den gode praksis i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene om bekæmpelse af udenlandsk indblanding i FoI ("Tackling R&I foreign interference"), med henblik på at støtte gennemførelsen heraf. I forlængelse af dette er der blevet iværksat en gensidig læringsøvelse om bekæmpelse af udenlandsk indblanding i FoI med fokus på emner såsom bevidstgørelse og interessentinddragelse, forståelse og identifikation af trusler fra udenlandsk indblanding og foranstaltninger til at imødegå dem.

Spørgsmål til drøftelse

I lyset af ovenstående opfordres ministrene til at give udtryk for deres synspunkter om følgende spørgsmål:

1. Mange medlemsstater har indført nationale tilgange og foranstaltninger til beskyttelse af forskning og internationalt samarbejde. Hvilke erfaringer og hvilken bedste praksis ønsker du at dele med hensyn til at håndtere udenlandsk indblanding og øge bevidstheden om trusler og risici, samtidig med at åbenhed og internationalt samarbejde også fortsat fremmes? Hvilke yderligere foranstaltninger kan der træffes?
2. Ansvar for forskningssikkerhed og -integritet, herunder identifikation og forståelse af trusler fra udenlandsk indblanding, er fordelt på mange aktører såsom regeringer, videregående uddannelsesinstitutioner og finansieringsagenturer. Hvilke foranstaltninger kan der træffes for yderligere at styrke koordineringen og udvekslingen af bedste praksis mellem de inddragede interessenter, herunder forskningsverdenen?

3. Da risikotypen varierer meget mellem de enkelte universiteter og fagområder, kan udvikling af en enkeltstående tilgang være ineffektiv. Hvad er efter din mening de vigtigste udfordringer i denne forbindelse med hensyn til at opnå en vellykket og effektiv gennemførelse af retningslinjer og tjeklister med konkrete tiltag og metoder til at håndtere udenlandsk indblanding?
-